

ohranijo, obdrži naj se tak kot je Glavni trg pred magistratom in Stari trg; ohranijo naj se ozke ulice, kolikor jih še imamo; ohranijo zakrivljene ulice, stare hiše. Vsaka starina ljubljanska nam kliče glasno, da smo blizu Italije, da smo mnogo lepega od tam dobili. Če v Italiji starin ne odstranjajo, čemu bi jih mi. V Sieni skoraj nobena ulica ni ravna, v centru Milana, Florence, Genove, Bologne so same ozke ulice med visokimi hišami; krive ulice so nekdanj delali zato, da je veter izgubil mnogo svoje sile; bolj naravnost ko je ulica, tem bolj neusmiljeno buta veter in pada dež od strani. — Ostanke stare Ljubljane naj se ohranijo ne samo po zgledu italijanskih mest, nego tudi po zgledu avstrijskih in nemških mest. Najlepše stavbe Dunaja so v prednjem okraju, tam, kjer so ozke ulice, visoke hiše; tam so najlepše stavbe v baročnem slogu; ravnotako je v Pragi; njo delajo imenitno in znano stare začrnele baročne palače; to vleče in vabi tujce. Kako pusto, mrtvo je življenje v Darmstadtu na Nemškem: same široke, ravne ulice, tako da vidiš od enega konca na drugega; ob straneh moderne prozaične stavbe. Povsem drugače sprejmeta človeka Norimberk in Münster. Norimberk je skozinskoz industrijno mesto; mestni očetje pa so tako pametni, da ne puste prav nič premeniti v starem centralnem delu, češ, mesto se lahko mo-

derno razvija na vse strani ob periferiji. Po ozkih, zverženih ulicah sem hodil, mimo ozkih, visokih hiš, ulice brez pravega trotoarja, čisto srednjeveški duh me je objel, nad hišnimi vratmi obešeni napisi, kot nekdanj. Navzlic planu v roki nisem vedel velikokrat, kam da grem, in sem moral prositi pojasnila. In mislil sem, zdajpazdaj se prikaže izza vogla na hišnem pragu meščanka ali njena hči z molitvenikom v lepi srednjeveški noši, zdajpazdaj stopi iz svoje hiše ta ali oni veliki umetnik, slikar, livar. Ta partija starega Norimberka ima veliko privlačno moč za tujce. Meščani to dobro vedo.

Münster, to dobro katoliško mesto, skrbno čuva svoj trg, hiše, ki ga obdajajo, dvorano, v kateri se je sklepal westfalski mir po 30 letni vojski, svoje arkade, ozke ulice; v stranskih ulicah celo posnemajo hiše, kot so na kmetih na Holandskem navadne, češ, blizu morja smo in smo s Holandci v mnogih rečeh podobni in sorodni.

Ljubljana ima dovolj prostora, najlepše ravnine, da se širi poljubno, kamor ji drago; ostanke starih nekdanjih boljših časov naj skrbno varuje. Mogoče, da zanjo nastopijo boljši časi, po novi železnici bo postala nekaka centrala južne Avstrije, morebiti bo kdaj slovenska Florenca, slovenska Siena glede umetnosti. Takrat bodo starine, ostanke — tem dragocenejši.

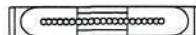

Misel — delo.

Zložil Anton Medved.

Kaj mi če o gradu misel,
ako zanj ne najdem temlja?
Rad bi v prostem zraku visel,
a še ljubša mi je zemlja.

Glasna misel mi je v čisli,
ki jo duh oznanja smelo,
a vsebolj od glasne misli
mi je v čisli — tiho delo.

Ljubezen — prijateljstvo.

Zložil Anton Medved.

Ljubezen podobna je blisku neba,
ki čarno posije v svetišče srca,
a hitro zavije se v noč nerazgledno.
Prijateljstvo stalnega solnca je žar,
ki ne pogasi ga oblakov vihar,
ki vedno ne sije, a sveti nam vedno.

